

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Podejmowane działania kierowane są do dzieci i uczniów i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji seksualnej, a przez to zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływań ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu prawidłowo gospodarować czasem wolnym oraz radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i z przeżywanymi w związku z nimi emocjami.

CEL NADRZĘDNY

***Wszechstronny rozwój osobowości ucznia z uwzględnieniem jego zainteresowań
i potrzeb, przebiegający w sprzyjającym mu środowisku wychowawczym
i społecznym.***

CELE GŁÓWNE

- Rozwijanie poczucia godności ludzkiej – kultura osobista, otwartość, wrażliwość.
- Wzmacnianie motywacji do nauki i skuteczności
- kształcenia. Budzenie wrażliwości moralnej.
- Kształtowanie postaw prospołecznych, prorodzinnych i prozdrowotnych.
- Rozwijanie patriotyzmu.
- Tworzenie kultury pozytywnych wzorów – rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów, ćwiczenie zachowań asertywnych, właściwa hierarchizacja wartości.
- Kształtowanie umiejętności budowania więzi międzyludzkich (szacunku, empatii, współpracy).

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości u uczniów i ich rodziców.
- Przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym i cywilizacyjnym.
- Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy w szkole.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
- Rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
- Rozwój zainteresowań i zdolności uczniów.
- Budowanie więzi ze szkołą.
- Pomoc nauczycieli w wychowawczej roli rodziny.

PLAN PRACY

Zakres	Zadania	Odpowiedzialni
ORGANIZACJA PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY	Poruszanie aktualnych problemów wychowawczych na planowanych zebraniach Rady Pedagogicznej.	dyrektor szkoły, wychowawcy klas
	Organizowanie lub umożliwienie nauczycielom udziału w doskonaleniu zawodowym – warsztatów pracy wychowawczej – w miarę potrzeb.	dyrektor szkoły
	Opracowanie planów wychowawczych klas.	wychowawcy klas
	Prowadzenie dokumentacji o przejawach przemocy, agresji i przestępczości w placówce.	wychowawcy klas
	Wypracowanie skutecznych form współdziałania z rodzicami, instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi na polu działania wychowawczego.	wszyscy nauczyciele
	Spotkania zespołów wychowawczych klas.	wychowawcy klas,
	Przeprowadzanie diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka oraz potrzeb i problemów społeczności szkolnej. Opracowanie rekomendacji do dalszej pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.	nauczyciele,

<p>PRACA WYCHOWAWCZA W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH I DODATKOWYCH</p>	<p>Uwzględnianie w planach lekcji wychowawczych następujących problemów do omówienia i przeanalizowania – wybrana tematyka powinna być włączona równolegle do realizacji wszystkich przedmiotów nauczania:</p> <p>a) zajęcia poświęcone zdrowiu psychicznemu i fizycznemu z uwzględnieniem sfery duchowej: – w celu motywowania ucznia pomimo ewentualnych niesprzyjających warunków w jego środowisku:</p> <p style="padding-left: 40px;">problemy okresu dorastania, zjawisko stresu, techniki relaksacyjne, przyczyny i skutki sięgania po papierosy, alkohol i narkotyki i inne środki odurzające, sposoby spędzania wolnego czasu,</p> <p>b) zajęcia poświęcone pracy umysłowej:</p> <p style="padding-left: 40px;">jak uczyć się szybko i skutecznie, ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem, ćwiczenia doskonalące koncentrację uwagi, higiena pracy umysłowej w szkole i w domu, realizacja postulatu „w zdrowym ciele zdrowy duch”,</p> <p>c) zajęcia poświęcone umiejętnościom społecznym:</p> <p style="padding-left: 40px;">umiejętność słuchania, umiejętność prowadzenia dialogu, porozumiewania się w różnych sytuacjach, asertywność,</p>	<p>wychowawcy klas,</p>
--	---	-------------------------

	<p>radzenia sobie z własną i cudzą agresją, tolerancja a miłość, konformizm i nonkonformizm, efektywne współdziałanie w zespole i podejmowanie wspólnych decyzji, umiejętność podejmowania decyzji, w tym w sytuacjach trudnych zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, sztuka przyjaźni,</p> <p>d) zajęcia poświęcone rodzinie, e) zajęcia poświęcone kształtowaniu kulturalnych nawyków, f) zajęcia kształtujące postawy proekologiczne, g) zajęcia poświęcone subkulturom młodzieżowym, h) zajęcia poświęcone preorientacji zawodowej, i) zajęcia poświęcone tolerancji oraz wielokulturowości, j) zajęcia poświęcone prawom ucznia:</p> <p>zapoznanie uczniów ze Statutem, zapoznanie uczniów z Konwencją o prawach dziecka oraz elementami Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konstytucji RP, itp.</p>	
INTEGRACJA MIĘDZYNARODOWOŚCIOWA	Obchody Dnia Tolerancji.	nauczyciele,
	Organizowanie zajęć poświęconych tolerancji i różnicom kulturowym.	

INNA DZIAŁALNOŚĆ POZALEKCYJNA SZKOŁY	Organizowanie uczestnictwa uczniów w konkursach przedmiotowych i podstawowych formach życia kulturalnego: organizowanie wycieczek do teatru, kina, muzeum i innych placówek kulturalnych oraz zabytkowych, udział uczniów w międzyszkolnych imprezach kulturalnych i konkursach przedmiotowych, przedmiotowe, kulturalne i oświatowe współzawodnictwo międzyklasowe, organizowanie wycieczek krajoznawczych.	wychowawcy klas
	Rozwijanie ogólnodostępnych form zajęć sportowych: udział w imprezach międzyszkolnych organizowanie wewnętrznych rozgrywek sportowych.	nauczyciel wychowania fizycznego
	Rozwój samorządowej działalności uczniowskiej w formie Samorządu Szkolnego i Mini – Samorządu Szkolnego.	opiekun samorządu, wychowawcy klas
	Propagowanie czytelnictwa i organizacja pracy w bibliotece.	nauczyciel bibliotekarz
	Podjęmowanie działań rozwijających zainteresowania, umiejętności i zdolności uczniów: prowadzenie kół zainteresowań (koła przedmiotowe, dla uczniów zdolnych, plastyczne, muzyczne, teatralne, itd.), udział w przeglądach artystycznych, organizowanie wystaw plastycznych na terenie szkoły, angażowanie uczniów do prac służących poprawie estetyki otoczenia (klasy, korytarze szkolne).	opiekunowie kół, wychowawcy klas, nauczyciele

	Propagowanie i prowadzenie wolontariatu.	
	Kształtowanie postaw prozdrowotnych: festiwal żywności, realizacja programów profilaktycznych: „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, warsztaty „Żyj zdrowo i aktywnie”, zajęcia kulinarne poświęcone zdrowemu odżywianiu w klasach młodszych, rajdy rowerowe.	
KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI NARODOWEJ	Przeprowadzanie uroczystych obchodów rocznic i świąt. Pielęgnowanie polskich tradycji narodowych.	według kalendarza imprez i uroczystości na dany rok
	Zorganizowanie i uaktualnianie w klasach gazetek z rocznicami i świątami.	wszyscy nauczyciele
	Poznanie piękna ziemi ojczystej poprzez uczestnictwo w wycieczkach i rajdach.	nauczyciele
UROZMAICANIE FORM PRACY Z UCZNIEM	Wprowadzanie nowatorskich metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.	wszyscy nauczyciele
	Włączanie uczniów w tworzenie procesu dydaktycznego.	wszyscy nauczyciele
	Indywidualizacja w procesie dydaktycznym i działalności pozalekcyjnej w celu rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów.	wszyscy nauczyciele

	Wprowadzanie do programów nauczania dodatkowych treści w oparciu o dostępne lub własne programy oraz wykorzystanie działań innowacyjnych.	nauczyciele
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Pedagogizacja rodziców (edukacja wychowawcza i zdrowotna): organizowanie planowanych spotkań z rodzicami poświęconych działalności szkolnej i określonym zagadnieniom wychowawczym kontakty indywidualne z rodzicami, organizowanie pogadarek i spotkań ze specjalistami na tematy związane z wychowaniem, zdrowiem psychicznym i fizycznym oraz różnorodnymi zagrożeniami.	dyrektor szkoły, nauczyciele,
	Rozpoznawanie środowiska uczniów.	wychowawcy klas
	Włączanie rodziców do pracy wychowawczej szkoły. Organizowanie dni otwartych. Festyn Rodzinny.	nauczyciele
	Spotkania z przedstawicielami lokalnego systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, prawnej, pomocy społecznej i policji.	wychowawcy klas
	Wykorzystanie fachowości i kompetencji zawodowych rodziców w procesie pedagogizacji dzieci i młodzieży.	wychowawcy klas
ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM UCZNIÓW	Rozpoznawanie trudności dydaktycznych i wychowawczych uczniów, ich przyczyn; współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu
	Organizowanie zajęć ułatwiających naukę m. in.: zajęć wyrównawczych, indywidualnych konsultacji.	wychowawcy klas 1 – 3 i klas 4

	Badania sondażowo – diagnostyczne dzieci w oddziałach przedszkolnych.	wychowawcy klas,
	Ścisła współpraca wychowawców klas czwartych z nauczycielami nauczania początkowego oraz nauczycieli klas I z nauczycielami edukacji przedszkolnej – wymiana doświadczeń.	wychowawcy klas
	Terapia logopedyczna – rozpoznawanie wad wymowy, zajęcia w szkolnym gabinecie logopedycznym, udzielanie rodzicom wskazówek do ćwiczeń z dzieckiem.	logopeda
ZAPOBIEGANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU I PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	Rozpoznawanie problemów uczniów oraz ich rodzin, otaczanie szczególną opieką i uwagą w sytuacjach wymagających wsparcia i pomocy.	wychowawcy klas, pielęgniarka
	Profilaktyka uzależnień: Współpraca z rodzicami przy organizowaniu imprez klasowych i szkolnych. Dostarczanie (w miarę potrzeb) informacji np. prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z narkotykami, suplementami diet i leków, dopalaczami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi, a także konsekwencji prawnych, ofert pomocy specjalistycznej i procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń uzależnieniami i narkomanią oraz metod współpracy z policją (strona internetowa szkoły, ulotki i gabloty). Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli m.in. poprzez organizowanie pogadanek, szkoleń, spotkań ze specjalistami na temat: <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowania podmiotowych relacji z uczniami i rodzicami, ➤ zdrowia psychicznego dzieci i zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, dopalaczy, suplementów diet i leków,	

	<p>➤ rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji szkodliwych dla zdrowia oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.</p> <p>Prowadzenie programów profilaktycznych: „Nie pal przy mnie, proszę” w kl. 3 i „Znajdź właściwe rozwiązanie” w kl. 5, „Trzymaj formę”.</p>	
	<p>Wspieranie uczniów, u których występują zachowania ryzykowne niezdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia, a mogą prowadzić do ryzyka uzależnienia substancjami szkodliwymi dla zdrowia.</p>	<p>wychowawcy klas, pielęgniarka</p>
	<p>Pomoc uczniom posiadającym opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej lub diagnozę wewnątrzszkolną poprzez włączanie ich w zajęcia korekcyjno – kompensacyjne.</p>	<p>nauczyciele</p>
	<p>Współpraca z Policją, Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami wspierającymi pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły.</p>	<p>nauczyciele</p>
<p>PRZECIWDZIAŁANIE CYBERPRZEMOCY</p>	<p>Przeciwdziałanie cyberprzemocy: Przygotowanie gablot informacyjnych. Prowadzenie godzin wychowawczych. Spotkania z policjantem. Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu.</p>	<p>nauczyciele</p>

ELIMINOWANIE WULGARYZMÓW	Stałe monitorowanie zachowania uczniów ze zwróceniem szczególnej uwagi na używane przez nich słownictwo.	wszyscy nauczyciele
POMOC MATERIALNA I OPIEKUŃCZA	Współpraca z instytucjami charytatywnymi: MOPS, PCK, WOŚP, Szlachetna Paczka itp.	wychowawcy klas
	Organizacja dożywiania.	wychowawcy klas
	Koordinowanie pracy świetlicy szkolnej – utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami dzieci.	nauczyciele świetlicy

ZAŁOŻONE OSIĄGNIĘCIA:

Absolwent naszej szkoły:

- Jest przygotowany do podjęcia nauki w szkołach ponadpodstawowych.
- Jest odpowiedzialny, zna swoje prawa i obowiązki.
- Ma poczucie przynależności do najbliższego środowiska i regionu.
- Jest przygotowany do podejmowania i realizacji zadań indywidualnych i zespołowych.
- Ma poczucie własnej wartości i godności.
- Zna i stosuje zasady i normy współpracy, zachowania się w grupie.
- Jest tolerancyjny i gotowy do niesienia pomocy starszym, słabszym i niepełnosprawnym.
- Ma szacunek dla symboli narodowych, zna historię i kulturę Ojczyzny, regionu.
- Rozumie potrzebę uczenia się i własnego doskonalenia, rozwija swoje zdolności i umiejętności.
- Dbą o higienę osobistą, otoczenie i zdrowe warunki życia.

EWALUACJA

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły nie jest dokumentem zamkniętym, ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań, dotyczących efektów wychowania szkolnego. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji.

Przez **monitorowanie** rozumiemy systematyczną i rozciągniętą w czasie obserwację sposobów realizacji przyjętych w *Programie* celów i zadań wychowawczych. Przeprowadzanie corocznej diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka i uwzględnienie w programie wychowawczo – profilaktycznym rekomendacji zawartych w diagnozie.

Ewaluacja jest natomiast pogłębioną analizą i interpretacją zebranych danych oraz oceną wartości *Programu*. Pozwoli podjąć decyzję, czy ma być dalej realizowany, a jeżeli tak, to czy należy go zmodyfikować.

Ewaluacja *programu wychowawczo - profilaktycznego* w naszej szkole przeprowadzana jest co trzy lata przez zespół zadaniowy powołany przez dyrektora. Dokonywana jest na podstawie wywiadów, analizy szkolnej dokumentacji, wyników zachowania i nauczania.